

FRANKRIJKE

PARIS, den 18den November.

Vrijdag heeft de Wetgevende Vergadering eene korte zitting gehouden. In die van Vrijdag is, na eene woordenwisseling met den Minister van Oorlog, besloten de behandeling van twee wetsontwerpen nopens Algerië uit te stellen. Zaterdag zijn verschillende wetsontwerpen van finantiële aard ingekomen, waarna het verzoek om magtiging tot het vervolgen van den volksvertegenwoordiger *Chavoix* van de hand werd gewezen.

Er is sprake van de speedige indiening bij de Vergadering van twee gewichtige ontwerpen van wet, het een zou strekken om de verkiezing van den President der Republiek weder door de algemeene stemming te doen plaats hebben zoo als die vóór de wet van 31 Mei II. bestond, en het andere tot vernieuwing voor 1851 der aanvraag van 3 millioenen francs voor den President.

Heden heeft in de wetgevende vergadering de eerste staatkundige discussie plaats gehad. Het betrof de verkiezing van den generaal *Lahitte* in het Noorder-departement, zijnde de eerste verkiezing na de gewijzigde verkiezingswet van Mei jl. De bergpartij heeft zich te dezer gelegenheid bij monde van de heeren *Schoeleher*, *Michiel* van Bourges en de *Flotte* sterk tegen de nieuwe wet uitgelaten, en de vergadering met de volkstem in het jaar 1852 bedreigd. De heeren *Baroche* en *Dupin* hebben gezegde leden met eene krachtige taal beantwoord. Met 460 tegen 173 stemmen werd de heer *Lahitte* toegelaten.

— Bij een besluit van den President der Republiek van den 16den dezer, zijn 40,000 van de 78,500 jonge soldaten der ligting van 1849 welke nog beschikbaar zijn, onder de wapenen geroepen, om bij de landmagt te worden ingelijfd. Blijkens het rapport van den minister van oorlog, bij hetwelk deze maatregel is voorgesteld, is men daartoe overgegaan uit aanmerking, dat — ~~schijnt zich te bevestigen dat de Sleeswijk-Holsteinsche zaak geen hinderpaal zal opleveren voor de toenadering van Oostenrijk en Pruisen.~~ en niettegenstaande het gouvernement vast besloten heeft, de stiptste onzijdigheid in acht te nemen, zoolang de belangen van Frankrijk en het evenwigt van Europa niet in gevaar worden gebracht — eene wijze voorzigtigheid gebiedt, in de noordelijke en westelijke departementen een genoegzaam aantal troepen te vereenigen om op alle mogelijke gebeurtenissen voorbereid te zijn.

De ministeriële *Constitutionnel* acht het noodig het ten gevolge van dit besluit verspreide gerucht tegen te spreken, dat het gouvernement voornemens zou wezen, een eigenlijk gezegd observatie-leger van 40,000 man aan de westelijke grenzen te vereenigen, en geeft ten aanzien van den thans genomen maatregel eenige nadere inlichtingen, daarop nederkomende: dat de voortdurende onrust, welke de woelingen der demagogen gedurende de eerste maanden van dit jaar in geheel Frankrijk gaande hielden, het gouvernement belet had, om zoo vroeg als anders de soldaten naar huis te zenden, wier dienstdag hun op het verkrijgen van onbepaald verlof aanspraak gaf; dat de vertraging daarvan het gouvernement genoodzaakt had, om het budget van oorlog te overschrijden; dat de minister later, toen de rust en veiligheid hersteld waren, als maatregel van bezuiniging een groot aantal soldaten met verlof gezonden had, zonder de recruten, van 1849, die de wet ter zijner beschikking stelde, op te roepen, hebbende de regering gehoopt, die oproeping tot in het volgende voorjaar te kunnen uitstellen, als wanneer de oudste dienstklasse moest worden ontslagen; dat de tegenwoordige omstandigheden dat uitstel niet meer gedoogen, en dat door den aangenomen maatregel slechts eenige maanden verwroegd is, wat toch in de laatste onvernijdelijk zou hebben moeten geschieden.

— Zaterdag heeft de President der Republiek eene wandeling te paard door een groot gedeelte der hoofdstad gedaan, slechts door een enkelen aide-de-camp vergezeld. In vele wijken gaven de bewoners hunne tevredenheid te kennen *Louis Napoleon* dus zonder escorte in hunne straten te zien.

— Men verneemt, dat het lineschip *Valmy* groot gevaar heeft gelopen in zee te verbranden, door het in brand geraken van buskruit, waarbij verschillende menschen het leven hebben verloren. Zoo gemeld wordt, is niet niet dan met moeite gelukt, het schip in de haven van Brest te brengen.

— Volgens berichten uit Parijs, is de heer *Giza* benoemd tot minister voor het openbaar onderwijs, in plaats van den heer *Mamelli*, die, gelijk reeds gemeld is, zijn ontslag heeft gevraagd. Men zag steeds de speedige ontbinding der kamers te gemoet.

Sommige Parijsche bladen willen weten, dat het Sardinsche ministerie voornemens zou wezen, om aan de nieuwe kamers, die in het begin van het volgende jaar zullen moeten bijeenkomen, eene wet voor te dragen, waarbij, even als in Frankrijk en België, bepaald zou worden, dat de katholieke godsdienst niet de godsdienst van Staat, maar slechts die van

de meerderheid der ingezetenen is, en bij welke tevens onderscheiden thans bestaande strafbepalingen tegen heiligschennis en andere soortgelijke misdrijven zouden worden afgeschaft.

— Den 12 zijn te Madrid de discussien over het adres, in antwoord op de Troonrede, aangevangen. Alle ministers waren tegenwoordig, de publieke tribunes geheel bezet. Een der leden heeft duidelijke en bepaalde inlichtingen gevraagd omtrent Rome en Napels, en die beide hoven verweten, het Spaansche gouvernement onbekend te hebben gelaten met het huwelijk van de zuster des Konings van Napels en den zoon van *Don Carlos*. Hij heeft Rusland verweten, Koningin *Isabelle II* niet te willen erkennen, of schoop dat kabinet de Fransche republiek van 1848 erkend had. De redenaar vond den toestand van Frankrijk zeer wankelbaar en onzeker, als hebbende men daar in eene halve eeuw zoo vele verschillende regeringsvormen gezien, dat het einde moeilijk te bepalen is; hij noemde eindelijk Engeland als de beste bondgenoot voor Spanje, dewijl aldaar de constitutionele Monarchy zich onwrikbaar staande hield, te midden der staatkundige schokken in geheel Europa.

— Ter beurse waren genoteerd: 3 pCt. 57,80; 5 pCt. 93,05; Nap. renten 98,25; Rom. L. 78.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den November.

Uit Rendsburg wordt van den 15den dezer gemeld, dat den vorigen dag door Holsteinsche troepen weder eene groote verkenning ondernomen was, welke tot een gevecht in de nabijheid van Breckendorf aanleiding gegeven had, waarbij van de Holsteinsche zijde een aantal gekwetsten waren gevallen, doch hetwelk geen verdere gevolgen had gehad.

Aan de Hamburger *Börsenhalle* wordt onder dagteekening van den 16den gemeld: «Het schijnt zich te bevestigen dat de Sleeswijk-Holsteinsche zaak geen hinderpaal zal opleveren voor de toenadering van Oostenrijk en Pruisen. Naar men verneemt heeft het stadhouderschap uit Berlijn de aanzegging ontvangen, dat, indien ons leger niet voor den 15den December ontwapend was, aan het bondsbesluit gevolg zou worden gegeven. Dezerzijds moet daarop geantwoord zijn, dat de Sleeswijk-Holsteiners tot den laatsten man toe voor hun regt en hun vaderland zouden weten te sterven.»

— Het zeer uitvoerig antwoord van het Stadhouderschap der Hertogdommen, op den brief van graaf *Thun* namens den Duitschen Bond, ontwikkelt de redenen waarom de daarin vervatte vorderingen niet ingewilligd kunnen worden, en de Hertogdommen besloten hebben wat zij hun goed regt noemen tot het uiterste vol te houden. Zij zullen, zegt het antwoord, afwachten of het mogelijk is dat Duitsche vorsten dat regt met voeten treden.

— Onder hetgene den 14 dezer te Berlijn stellig verzekerd werd behoort de definitieve verklaring der Hannoversche Regering, dat zij den doortocht van zoogenaamde Bondstroepen naar Sleeswijk-Holsten niet gedoogen zal, waarop uit Frankfort verklaard zou zijn dat men Hannover dan daartoe zal dwingen. Men hoopte nu dat de Koning van Hannover hierdoor genoopt zal worden, den Bondsdag te verlaten en zich aan Pruisen aan te sluiten, hetwelk alsdan een aanval op Hannover als tegen zich-zelfen gerigt zou kunnen beschouwen.

— Het Berlijnsche ministeriële blad *die Deutsche Reform* meldt onder dagteekening van den 15den dezer:

«Aan den tijdelijken minister van buitenlandsche zaken is heden eene Oostenrijksche nota overhandigd, welke onverwijld door de staatsregering in gunstige overweging zal worden genomen.»

Het blijkt dus dat de onderhandelingen steeds voortduren. Voor het overige hebben al de heden ontvangen Duitsche berigten de strekking om de hoop op eene minnelijke oplossing te verlevendigen. Evengenoemd ministeriële blad meent zelfs regtstreeks te moeten waarschuwen tegen de te groote krijgshaftige geestdrift, die zich bij de Pruisische natie openbaart. «Wij kunnen, zegt het, die afdwaling eener op zich zelve prijswaardige geestdrift, welken den oorlog tot elken prijs wil, slechts betreuren, en noodigen alle bezadigde vrienden des vaderlands uit, om van hunnen kant het gevoelen te bestrijden, als of de oproeping van de militaire krachten des lands den oorlog ten gevolge moest hebben. Indien de toerustingten bewerken, dat een eervolte en voordeelige vrede zonder de rampen van een voorafgaanden oorlog verkregen kan worden, — dan zou ook in dat geval de burger niet te vergeefs uit zijnen gewonen werkkring gerukt zijn geworden.»

— De afgetreden Pruisische minister van *Radowitz* is naar Engeland gereisd, over het doel van welke reis, verschillende losse geruchten in omloop zijn.

— Door het Oostenrijksche Kabinet is, zoo werd althans den 13 dezer te Weenen verhaald, de door Pruisen voorgeslagen demarcatielinie in Hessen aangenomen. *Haynau* heeft zich, in eene audientie bij den Keizer, in deze dagen van gevaar weder beschikbaar gesteld, en is zeer minzaam ontvangen, zoodat men niet twijfelde of hij zal, en wel in den rang van veldmaarschalk, op nieuw in werkelijke dienst treden.

De toerusting en troepen-marschen in Beieren zijn voorloopig geschorst, en de extra-spoortreinen welke een groot gedeelte der tweede afdeeling van het vierde Oostenrijksche legerkorps uit Opper-Tyrol naar Beieren moesten overbrengen, afgezegd.

— Volgens de Berlijnsche *Deutsche Reform* van den 16den dezer, was in de zitting des kabinetsraads van den vorigen dag met opzigt tot de nieuwe Oostenrijksche nota besloten geworden, om allereerst nog nadere aanvullende verklaringen uit Weenen te vragen, en eerst na ontvang van deze een definitief besluit te nemen.

— Het Keulse Dagblad deelt mede, dat tegen den uitgever eene geestelijke vervolging is aangevangen, wegens het dezer dagen medegedeeld leading-artikel over het mobiliseren van het leger. Men beschuldigt hem wegens dat artikel van Majesteitsschennis en laster tegen het ministerie.

— Het grootste gedeelte van de Pruisische troepen, welke in Baden tegen, is aan den Neckar bijeengetrokken, en verwachtte den 15 elk oogenblik bevel om noordwaarts te trekken. Het werkelijk opbreken van deze manschap wordt echter nog niet gemeld; evenmin, dat de Pruisische troepen de vesting Rastadt hebben verlaten. — De Badensche afgevaardigden hebben, met 33 tegen 25 stemmen, een adres aan den Groothertog goedgekeurd, waarbij zij verklaren, getrouw te willen blijven.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den November.

In den laatstleden Woensdag gehouden Geheimen Raad, in welchen het Parlement tot den 17den December gepronogeed is, heeft de nieuwe vicekanselier van Engeland, sir *R. Moncey Rolfe*, den eed als lid van dien Raad afgelegd en zitting genomen.

— Een onzer dagbladen verzekert dat de Fransche en Engelsche Regeringen hare volkomen goedkeuring hebben aan de opnemng van het geheele Oostenrijksche Keizerrijk in de Duitsche Confederatie, welk punt een der voornaamsten is die in de te Dresden te houden vrije conferentien moeten behandeld en geregeld worden.

— Bij voortduring worden door de dagbladen talrijke adressen en verklaringen van protestantsche geestelijken en gemeenten, betreffende de kerkelijke aangelegenheden openbaar gemaakt. Daaronder vindt men ook een antwoord, hetwelk de aartsbisschop van Canterbury gegeven heeft aan een bezending uit het kerspel St. Andrew Holborn, welke hem een adres te dier zake kwam aanbieden. Hij heeft daarbij hoofdzakelijk te kennen gegeven, hoe deze onverwachte en in zeker opzigt betreurenswaardige gebeurtenis echter eene gelukkige aanleiding gegeven had tot wegneming van het vooroordeel dat de ijver voor het protestantismus bij het Engelsche volk verflaauwd was, naardien die ijver zich thans zoo algemeen en sterk openbaarde, dat het eerder noodig was tegen overdrijving daarvan te waarschuwen dan dien nog meer aan te vuren. Als het beste middel van wederstand tegen Rome's aanvallen, en tot voorkoming der gevreesde overheersching, noemde die praelaat het zoo veel mogelijk verspreiden der waarheden op welke de protestantsche kerk gegrond is.

Van den anderen kant ziet thans een door de katholieken aan de Koningin gerigt adres het licht, welk stuk gezegd wordt door den kardinaal *Wiseman* zelven te zijn opgesteld.

— Reeds zijn vele voorwerpen voor de alhier te houden groote tentoonstelling van nijverheid in deze hoofdstad aangekomen. Onderanderen eene pendule welke 400 dagen loopt zonder opgewonden te worden; een rijtuig voor twee paarden, dat men uit elkander kan nemen, zoodat het twee rijtuigen, ieder voor een paard, worden; een blaasbalg welke de aria: *God save the Queen* speelt, enz.

— Men heeft hier, berigten uit Portugal tot 10 dezer ontvangen. De bekende eischen van Engeland bleven nog groote ongerustheid veroorzaken; de nota, deswege door sir *Hamilton Seymour* aan den Minister van Buitenlandsche Zaken gerigt, schijnt van een zeer strengen en dreigenden aard te zijn. Te Londen was eene leening van honderd duizend ponden sterling, tegen den interest van 6 per cent, gesloten, welke gelden tot het maken van groote wegen in Portugal aangewend zouden worden. Tusschen de Spanische en Portugesche Regeringen was gesproken over de naam op de Douane gezet te worden van de bestaande overeenkomst wegens die vaart door wederzijdsche commissarissen zou herzien worden.

— Een kapitalist, *Mac-Donnagh* geheten, uit Baltimore geboortig, is te New-Orleans overleden en heeft zijn geheele vermogen, dat op 10 millioenen dollars geschat wordt, aan de armen van Baltimore en New-York vermaakt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Zaterdag heeft de heer *Mr. Provo Kluit*, nadat zijne geloofsbrieven in orde gevonden waren en na het afleggen der gevorderde eeden, als lid der Kamer zitting genomen (uit de door dat lid overgelegde stukken blijkt, dat hij zijn eervol ontslag uit de betrekking van directeur van politie te Amsterdam werkelijk verzocht heeft).

Is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp

van wet, strekkende tot uitbreiding der wet van 30 Mei 1847 (*Staatsblad* n°. 26), nopens het te loor gaan van schuldbrieven aan den Staat. — Verzenden naar de Afdeelingen.

De Commissien van Rapporteurs hebben hare verslagen uitgebragt over de ontwerpen van wet: 1°. tot overschrijving op de begrooting voor het burgerlijk pensioenfonds, en 2°, wegens de droogmaking van het Haarlemmermeer. — Drukken en ronddeelen.

Op voorstel van den President, wordt besloten tegen aanstaanden Dingsdag den 19 dezer aan de orde van den dag te stellen de beraadslagingen: 1°. over het ontwerp van wet wegens het verleen van pensioen aan twee leden der voormalige Eerste Kamer; 2°, betreffende de grondbelasting in Limburg; 3°. wegens de overschrijving op de begrooting voor het burgerlijk pensioenfonds, en 4°, nopens de registratie van de brieven van naturalisatie; en tegen Woensdag den 20 dezer: 1°, de voordragt van wet ten opzichte der droogmaking van het Haarlemmermeer, en 2°, de 13 eerste ontwerpen der naturalisatie-wetten.

Aan de orde is de beraadslaging over de conclusie der Commissie tot onderzoek der geloofsbrieven van den heer *de Limpens*, in Limburg gekozen. Die conclusie strekte tot niet-toelating, als zou de heer *de Limpens* niet aangetoond hebben Nederlander te zijn.

Na eenige woordenwisselingen is met eene meerderheid van 28 tegen 21 stemmen de conclusie van het rapport der Commissie afgestemd, en mitsdien tot de toelating van den heer *de Limpens* besloten.

— In de zitting van Maandag heeft de commissie van rapporteurs verklaard, dat zij gereed is haar algemeen verslag uit te brengen over de voordragt nopens de leges, in zake van in- en uitgaande regten en accijnzen. — Drukken en ronddeelen, terwijl de President voorstelt den dag der beraadslagingen over die voordragt te bepalen op aanstaanden Vrijdag, omdat de rondzending van het verslag niet voor morgen ochtend kan plaats hebben.

De heer *Gevers* doet opmerken, dat de antwoorden der Regering op die voordragt van dien aard zijn, dat zij een bedaard onderzoek vorderen. Nu is daartoe welligt gelegenheid tot aanstaanden Vrijdag, maar als het waar is, dat er een reces ophanden is, dan zal, wanneer men over gemelde voordragt Vrijdag aanstaande beraadslaagt, de tijd tusschen den afloop van deze en het reces te kort zijn voor sommige leden, om heen en weder te reizen. Hij stelt dus voor, gemelde beraadslagingen aan de orde te stellen op Maandag 2 December.

De heer *de Man* verklaart zich tegen dat voorstel. De vorige spreker erkent zelf dat er tot aanstaanden Vrijdag gelegenheid genoeg is, om de antwoorden der Regering nader te onderzoeken. En wat nu betreft het verlangen van vele leden, om voor eenige dagen huiswaarts te keeren, een verlangen dat door den spreker gedeeld wordt, het belang des Lands staat daarbij op den voorgrond. Bij de beraadslagingen over de begrooting, welke te gemoet gezien worden, is het noodzakelijk dat die over alle andere watten, vooral die welke met de begrooting in verband staan, afgedaan worden. Als tegen 2 December met de beraadslagingen over de begrooting aanvang zal kunnen worden gemaakt, dan zouden deze door het voorstel van den heer *Gevers* vertraagd kunnen worden. Zij zijn echter van dringenden aard. Het jaar spoedt ten einde. De beraadslagingen kunnen lang duren. De Eerste Kamer moet ook tijd tot behandeling der begrootingswetten hebben. Hij geeft dus in overweging aan het voorstel van den President gevolg te geven.

De heer *Schooneveld* verlangt den dag der beraadslagingen over de voordragt, waarvan sprake is, nog niet vastgesteld te zien, maar dien later te bepalen.

De heer *van Hall* verklaart zich hiertegen, dat alsdan alles in het onzekere blijft; hij deelt wel in de vrees van den heer *de Man*, doch niet zoo geheel. De begrooting wordt hoofdstukswijze behandeld, en zoo zou de Eerste Kamer over de eerste hoofdstukken kunnen beraadslagen, terwijl de Tweede Kamer nog bezig was met de laatste.

Alhier eerst wordt in hoofdlijke omvraag gebragt het voorstel van den heer *Schooneveld*. — Verworpen met 43 tegen 2 stemmen.

Daarna dat van den Voorzitter. — Verworpen met 24 tegen 21 stemmen. Eindeijk dat van den heer *Gevers*. — Aangenomen met 30 tegen 15 stemmen.

De beraadslagingen over het ontwerp, tot afschaffing van leges enz., wordt alzoo aan de orde van den dag gesteld op Maandag den 2den December, des morgens ten 11 ure.

De Commissie van Rapporteurs is verder nog gereed het algemeen verslag uit te brengen over het ontwerp van wet, tot het vaststellen eener afzonderlijke begrooting voor werkzaamheden der gevangenen over 1851. — Drukken en ronddeelen, terwijl de Voorzitter, om dezelfde reden als bij het vorige ontwerp, voorstelt de beraadslagingen daaraan toe, houden op aanstaanden Vrijdag des morgens ten 11 ure. — Dien overeenkomstig wordt besloten.

De Commissie tot de verzoekschriften brengt, bij monde van den heer *Gevers*, verslag uit op drie adressen, als: 1°. van het vijfde Nederlandsche landhuishoudkundig-kongres; 2°. van de Staten der provincie Utrecht, en 3°. van de Staten der provincie Friesland, in welke adressen aangedrongen wordt op algemeen werkende verordeningen tot wering der longziekte onder de runderen.

Op voorstel der Commissie wordt besloten, deze adressen ter griffie neder te leggen, en bij afschrift te verzenden aan den Minister van Binnenlandse Zaken.

De zitting is daarna gescheiden. — In de zitting van Dingsdag is ingekomen een adres van korenmolenaars uit Noordbrabant, tot afschaffing der wet op het gemaal, wordt naar de commissie voor de verzoekschriften verzonden.

Een aantal verslagen op ingekomen verzoekschriften werden uitgebragt. Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen oer het ontwerp van wet, tot toekenning van pensioen aan twee leden der voormalige Eerste Kamer.

Nadat onderscheidene redenaars het woord gevoerd hadden, en de Minister van Financien het ontwerp had verdedigd, is het eenig artikel van het ontwerp, en daarmede dus de geheele wet, verworpen met 54 tegen 1 stem (de heer van der Linden).

Daarna is beraadslaagd: 1°. over het ontwerp van wet, nopens de heffing der grondbelasting in de provincie Limburg; welk ontwerp, na eene korte woordenwisseling, met algemeene stemmen is aangenomen.

2°. Over het ontwerp van wet, tot overschrijving op de hegrooting van het Burgerlijk Pensioenfonds over 1850. — Dat ontwerp is, na eenige discussien, verworpen met 30 tegen 17 stemmen.

Morgen ochtend voortzetting der beraadslagingen over de verdere aan de orde van den dag gestelde ontwerpen.

— Het verslag van de Commissie van Rapporteurs der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, over de ontwerpen van wet, uitmakende de Staatsbegroting voor den jare 1851, is thans wel in gereedheid, doch moet nog worden gedrukt en aan de Regering medegedeeld. Het Gouvernement moet alsdan op de gemaakte bedenkingen antwoorden, waarmede eenige dagen zullen verlopen. Men verzekert alzoo, dat, na de discussien die tegen de aanstaande week bepaald zijn, de werkzaamheden der Kamer voor eenige dagen zullen worden geschorst.

— Ingevolge art. 8 der wet van 30 Mei 1847 (Staatsblad n°. 24) zullen de regten, bepaald in art. 2 dier wet, op de boter, de granen en het slagvee, in de zitting van de Staten-Generaal van 1850 op 1851, aan herziening onderworpen en op nieuw geregeld worden. Men verneemt werkelijk dat dit gewigtige onderwerp in de tegenwoordige zitting der Kamers zal worden behandeld.

— Men verzekert dat thans het wetsontwerp op de regterlijke organisatie door het ministerie van justitie in gereedheid is gebragt. Het getal hoven is daarbij, zegt men, van elf op vier verminderd.

— Z. Exc. de Minister van Oorlog, en volgens sommigen ook de Minister van Buitenlandsche Zaken zijn naar het Loo vertrokken. Men wilde te 's Hage dat dit zou geschied zijn ter zake van ontvangen dépêches van den Duitschen Bond.

— Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden zou den 27sten dezer uit Berlijn naar 's Hage terugkeeren.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 16den November 1850, n°. 52, is benoemd tot raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden, mr. J. A. Mutsaers, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— De werkzaamheden tot verfraaijing van het buitenverblijf *Buitenrust* aan den Scheveningschen weg worden met verdubbelden ijver voortgezet, daar H. M. de Koningin-Moeder haar verlangen heeft kenbaar gemaakt, om dat buitenverblijf te betrekken, zoodra de aan te brengen veranderingen voltooid zullen zijn.

— Den 26sten dezer zal van Harderwijk naar Rotterdam vertrekken, onder bevel van den tweeden luitenant J. C. Buschman, van het koloniaal werfdepôt, een detachement, bestaande uit 30 Afrikanen uit Oostindië teruggekeerd; benevens 2 onderofficieren, 4 korporaals en 69 Europeanen, ten einde eerstgemelde aan de Kust van Guinea (St. George-d'Elmina) te ontschepen, en van daar naar Suriname te stevenen om de overige te debarqueren. Genoemd detachement zal zich den 27sten op stroom te Rotterdam aan boord van het schip *Prinses Charlotte*, gezagvoerder L. C. E. van der Brugh, moeten bevinden; zullende gemelde officier na volbrachte commissie repatriëren.

— De minister van oorlog heeft de beperkende bepalingen ten aanzien van den baard, enz. buiten werking gesteld en alsnu aan de militairen van allen rang vrijgelaten, kinbaard, bakkebaard en knevelbaard te laten groeijen; beide laatstgemelde zullen echter niet mogen ineenvloeden.

— Uit Gorineham, schrijft men van gisteren:

«De toevloed van paarden en rundvee op de markten gisteren en heden alhier gehouden, en vooral die van rundvee, is buitengewoon groot geweest. Het getal der paarden wordt op drie duizend en dat der runderen op acht duizend begroot. In goede paarden was nog al handel tegen goede prijzen. Meer levendig was de handel in alle soorten van rundvee, maar de prijzen algemeen matig. Het staat te voorzien dat de namarkten van runderen, op eenige volgende Maandagen te houden, mede druk bezocht zullen worden; wapt het voeder is schaars en de veestapel talrijk.

— Laatstleden Dingsdag had te Delft eene vergadering plaats van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs. De voorzitter gaf kennis, dat er weder een aantal geschenken door leden van het Instituut en andere in deze instelling belangstellende personen waren aangeboden, waaronder een van den Koninklijken Beschermheer, bestaande in een exemplaar der statistiek van den handel- en scheepvaart van het Koninkrijk der Nederlanden, voor het jaar 1849.

Onder de door het bestuur gedane mededeeling van ingekomen stukken merkte men op: Meteorologische waarnemingen van het lid van der Sterr, over Augustus en September 1850; Beschouwingen omtrent den werkring en de wijze van werken der ingenieurs van den waterstaat in Oost-Indië, door het lid C. E. van Rijnveld, ingenieur van den waterstaat, te Batavia; Mededeeling omtrent de verslagen van het voorgevalene bij hoog water en ijsgang in den winter van 1846—1850, toegezonden door den minister van binnenlandsche zaken; nota eener proeve, om palen in den grond te schroeven, door het lid G. A. de Geus, met model; nota over een nieuw patent perlood, door het lid Lebrat; nota omtrent de opstuwing van den Nijl, door Clot Bey, aangeboden door het

lid B. P. G. van Diggelen; eenige mededeelingen omtrent het zwarte paraffin vernis, de turfcoke en het zinkwit.

Ten bewijze van den steeds toenemenden bloei, alsmede der hoogere schatting in deze nuttige instelling, niet alleen in ons Vaderland, maar ook in zijne Overzeesche Bezittingen, moge dienen, dat in gemelde vergadering, tot eene ballottage in de aanstaande vergadering van Februarij 1851, niet minder dan zes en twintig gewone leden, waarvan van vier en twintig, te Soerabaya woonachtig, zijn voorgesteld geworden.

— De heer L. J. Lefèvre, Jr., te 's Hage heeft voor de tentoonstelling te Londen een kunstvoorwerp vervaardigd, dat allezijs de opmerking verdient, en alle eigenschappen van kunst en fijne bewerking in zich vereenigt. Het bestaat in een geheel nieuw genre van haarwerken. De vervaardiger heeft tot onderwerp gekozen een hoorn van overloed met bloemen. De hoorn is smaakvol vervaardigd van haar; een bouquet en miniature is daarin geplaatst. Ieder bloempje is volkomen naar de natuur gevormd, en de kleuren zijn uitmuntend aangebragt; zoodat de vervaardiger ten deze allen lof verdient.

— De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* berigt, dat de statuten der Rotterdamsche Amerikaansche Stoomvaartmaatschappij, in eene vergadering van deelhebbers, zijn gearresteerd, en dat op den 27sten dezer maand de benoeming van directeur en commissarissen zal plaats hebben.

Het Rijk zal aan de stad Nijmegen den noodigen vestinggrond geven, voor eene haven, losplaats enz., mits de verdedigingswerken voor die haven enz. van stadswege worden daargesteld, waartoe zij dan uit 's Lands kas eene subsidie van f 30,000 zou ontvangen.

— Bij Lambert van den Nederkas, particulier, wonende in het dorp Etten, zijn door middel van buiten- en binnenbraak, in den nacht van den 17den op den 18den November jl. ontvreemd, de volgende gouden voorwerpen: Een halsslot met ketting en haak en oog; een dito slotje met roede en bruine steentjes, in het middenste van welk een mansborstbeeldje is ingedrukt; een paar oorklokken met ringen en waaiertjes; een handring met gekartelde rand, waarop eenig loofwerk; en ongeveer twintig gulden aan geld; en

Bij Cornelis Somme, te Etten, op dezelfde wijze in dienzelfden nacht: ongeveer zestien gulden aan geld; circa 10 Ned. f. zijspek; en vier rogebrooden.

— In de Luxemburgsche Stenden heeft den 15 dezer, de heer Willmar, administrateur-generaal voor de buitenlandsche zaken, op eene interpellatie van den heer Blochausen geantwoord, dat de volmagt aan den Luxemburgschen gezant te Frankfort, uitgaat van de Luxemburgsche regering, en dat hij, administrateur-generaal, de geheele verantwoordelijkheid daarvan op zich nam. Hij voegde er evenwel bij, dat de Luxemburgsche regering geen deel had in de Hessische aangelegenheden; dat gemelde gezant zich daarbij had onthouden, en dat de Luxemburgsche regering niet meer den Bond als zoodanig, maar als verbondene Staten in hunnen eigen naam handelende, beschouwde. De heer N. Metz, administrateur-generaal voor de financien, voegde er bij, dat de handelwijs der Bondsvergadering en van den Keurvorst van Hessen allerschandelijkt was.

Er ontstond daarop eene langdurige discussie, welke twee zittingen voortduurde, en nog tot geen besluit leidde.

Onderscheidenn voorstellen zijn gedaan.

Ten laatste heeft de Kamer zoodanige orde van den dag aangenomen, strekkende, om den gezant bij den Bondsdag uit te noodigen, die vergadering te verlaten, tot dat de Bond door alle Duitsche regeringen zou erkend zijn. — Door dit besluit stelt zich de Luxemburgsche vergadering bepaald vijandig tegenover de vergadering te Frankfort.

De zittingen der Luxemburgsche Stenden zijn tot den tweeden Dingsdag in Februarij verdaagd.

— Eene telegraphische depeche uit Triest bevat den korten inhoud der overland-berigten uit Indië. Zij loopen uit Bombay tot 17 October. De bergvolken van de grenzen van Kohat hadden wederom eene vijandige houding aangenomen, en zich meester gemaakt van de bergpassen. Het gemor en de muiterij onder de troepen van Nizam bleven aanhouden. De werkzaamheden aan den spoorweg van Bombay zouden eerstdaags beginnen. De gouverneur-generaal was op het punt naar Peschawar te vertrekken. De berigten uit China, over Hong-Kong ontvangen, melden, dat de Keizerlijke troepen tegen de opstandelingen het onderspit hadden gedolven. Talrijke benden doorkruisten de provinciën Kangsi en Canton, en roofden en plunderden; na zich van de stad Kingtskhan meester gemaakt te hebben stonden zij op slechts 30 mijlen afstands van Canton.

— Met de overlandpost gisteren alhier aangekomen, zijn de *Javasche Couranten* tot den 25sten September II, ontvangen. In het nummer van laatstgemelde dagteekening vindt men het bericht van eene overwinning door de Nederlandsche wapenen op Borneo op de weerspannige Chinezen behaald, waarvan de tijding den 23sten September met het stoomschip *Borneo* van Sambat te Batavia was aangebragt. Blijkens dit bericht is Permankat veroverd en de vijand verjaagd; de vijand had 300 gesneuvelden gehad en het getal gekwetsten daarnaar gerekend, moest nog veel grooter zijn. Het gevecht was zeer hevig geweest, daar de vijand wanhopend vocht, doch de volhardende moed der onzen had de overwinning behaald. Deze had echter weder bloedige orde gekost. De kommandant der expeditie en aanvoerder der hoofdkolonne, kolonel Sorg, die reeds op Bali verscheidene wonden kreeg, was nu weder bij het bestormen der hoofdredoute, door een vijandelijk schot getroffen geworden, zoodat hij het kommando had moeten overgeven; doch had zulks niet eerder gedaan dan nadat de Nederlandsche vlag die der Chinezen had vervangen en de overwinning beslist was. Voorts waren gewond de luit. der genie Maarschalk, de 1ste luit. der infanterie Kirsch, de luitenant-ter-zee Van der Bank, Van de Kastele en de officier

van gezondheid der marine Muller, benevens 67 onder-officieren en manschappen zoo van de land- als zeemagt. Bovendien waren er acht gesneveld. Deze gevechten hebben op den 11den en 12den September plaats gehad.

Uit de ontvangsten Javasche Couranten blijkt voorts dat de heerschende ziekte op Amboina aan het afnemen was. — Ook onder de bevolking van het Pekalongansche heerschten sedert Julij koorts. Hier en daar hadden ook weder aanzienlijke branden plaats gehad. — De gouverneur-generaal had tot president bij den raad van justitie te Batavia benoemd Mr. C. A. de Jongh, thans president van den raad van justitie te Samarang; tot president van den raad van justitie te Samarang Mr. P. C. Ardesch, thans president van den raad van justitie te Batavia.

Volgens berichten van St. George d'Elmina, van 14 September, was de gezondheidstoestand der gezamenlijke Nederlandsche ambtenaren ter kust van Guinea, zeer voldoende. Er was in het begin der maand eene fransche oorlogsbrik ter reede, aan boord hebbende den voorzitter van het gerechtshof te Gorée, om eene zaak van slavenhandel te onderzoeken, waarmede een voornaam handelshuis te Marseille beschuldigd werd.

De Gouverneur was naar de benedenkust vertrokken om de bestaande contracten van onze regering met de negerhoofden te vernieuwen, en zoude daarna met hetzelfde doel, ook later de bovenkust bezoeken.

Met den handel ging het bij voortdurend niet voordeelig, zoo door overvoering van Europeesche producten, vooral van manufacturen, en sterke dranken, als ten gevolge van voortdurende schaarschte en duurte der palmolie. De brik St. George de la Mina, kapitein J. J. van der Eb, van Rotterdam, zou einde October hare lading compleet hebben en dus na een verblijf van ruim vier maanden aan de kust, eerst de terugreis kunnen aannemen.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 18 November.

TARWE zonder verandering; verkocht: 129 $\frac{1}{2}$ bonte Poolsche f 290; 127 $\frac{1}{2}$ geringe dito f 267; 129 $\frac{1}{2}$ Rijn f 245; 126 $\frac{1}{2}$ puike N. Zeenw. f 245. ROGGE f 144; f 2 Hooger met goeden handel: 120, 121 $\frac{1}{2}$ Pruiss. f 170, f 172; 123 $\frac{1}{2}$ Pruiss. Pommers. f 175; 120 $\frac{1}{2}$ Deensche f 160; 116 $\frac{1}{2}$ Gedroogde f 159.

GERST in één doen: 114 $\frac{1}{2}$ Deensche f 142.

HAVER als voren: 82 $\frac{1}{2}$ ger. Dikke f 103.

BOEKWEIT: 121, 123 $\frac{1}{2}$ Amersf. f 195, 197; 121 $\frac{1}{2}$ Gelders. f 192; 116, 121, 122 $\frac{1}{2}$ Holst. f 178, 188, 190.

KOOLZAAD: op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. eerstk. 57 $\frac{1}{2}$ P. vl.; April eerstk. 60 P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. f 36 $\frac{1}{4}$; Vlieg. f 35 $\frac{1}{4}$; 1 Dec. eerstk. f 35 $\frac{1}{4}$ à 34 $\frac{3}{4}$; 1 Mei eerstk. f 35 $\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{4}$; 1 Sept. eerstk. f 35 $\frac{1}{8}$.

LIJNOLIE: op 6/w. f 35; Vlieg. f 34.

HENNEPOLIE: op 6/w. f 37; Vlieg. f 36.

RAAPKOEKEN: per 1040 st., f 58 à 63. — LIJNKOEKEN: per 104 st., f 7 $\frac{1}{2}$ à 11 $\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 19. NOVEMBER 1850.

Het Nederl. Nudde Tarwe (Oude)	van f 7.20 tot f 7.70.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	" " 7.00 " 7.90.
Het dito dito Rogge	" " 5.50 " 6.00.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	" " 0.00 " 5.70.
Het dito dito Boekweit	" " 0.00 " 5.40.
Een groot Tarwe-brood, van een pond Nederl.	" " 0.15.
Een groot Tarwe-brood, van zeren oncen vijf lood Nederl.	" " 0.15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	" " 0.23 $\frac{1}{2}$.
Een Engelsch-brood, van 3 pond Nederl.	" " 0.27.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	" " 0.16.
Een dito pond grof Tarwe-meel	" " 0.15.
Een dito pond Boter	" " 0.64.
Zand-Aardappelen (Vat of Nudde)	f 0.00 tot f 2.30.
Het 1000 Eiken Telhout	" " 2.60.
Het 1000 Doof Hout	" " 2.00.
De kar Spaanders	" " 2.83.
De " Straiken	" " 2.80.
Het 100 Altsjard	" " 3.50.

TWEE HONDERD TWAALFDE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

3^e Trekking. Geene.

6^e — Nos. 11179, 18273, ieder een prijs van f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (19 November) was de fondsnoting: Ned. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 54 $\frac{3}{4}$; $\frac{15}{16}$; 3 pCt. 64 $\frac{3}{4}$; $\frac{15}{16}$; 4 pCt. 85, $\frac{1}{8}$; 85; O. Ind. Leening 4 pCt. 84; Amort. Syndik. 85 $\frac{1}{4}$; Aand. Rijnspoorweg 89; Belgie 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 45 $\frac{3}{8}$; $\frac{3}{4}$; Fr. Oblig. 52 $\frac{1}{2}$; $\frac{7}{8}$; $\frac{11}{16}$; Spanje Ardoins 12 $\frac{1}{2}$; $\frac{9}{16}$; dito van 510 p. st. 12 $\frac{3}{4}$; $\frac{13}{16}$; $\frac{11}{16}$; dito Onbep. St. 12 $\frac{3}{4}$; $\frac{9}{16}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 32 $\frac{1}{4}$; $\frac{1}{8}$; $\frac{3}{4}$; Coupons Ardoins 8 $\frac{1}{2}$; $\frac{1}{4}$; Portugezen te Londen 5 pCt. 33 $\frac{3}{4}$; 34, 33 $\frac{3}{4}$; dito 4 pCt. 33 $\frac{3}{4}$; $\frac{1}{8}$; Rusl. 5 pCt. 103 $\frac{1}{4}$; dito 1828—29 102 $\frac{3}{4}$; Certif. 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 93 $\frac{3}{4}$; $\frac{9}{16}$; 4 pCt. bij Hope 85 $\frac{1}{4}$; 86; Id. bij Stieglitz 85 $\frac{1}{4}$; $\frac{1}{4}$; Id. 5de serie 85 $\frac{1}{4}$; Certif. van Assen 6 pCt. 63 $\frac{1}{4}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. 59, $\frac{1}{4}$; Nieuwe 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 44, $\frac{1}{4}$; 44 $\frac{1}{4}$; 44 $\frac{1}{4}$.

Advertentien.

* De Ondergeteekende waarschuwt zijnen geëerden Stadgenooten langs dezen openbaren weg, dat van dato dezès af alle Waren die zij mogten goedvinden aan zijne Vrouw en oudste Dochter BELLO te leveren en op tijd te verkoopen, door hem Ondergeteekende niet zullen worden erkend, noch betaald.

BREDA, den 20. November 1850.

L. VAN LINGEN,
Koffijhuishouder.

DOMINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

RENTAMBT NIERVAART.

De RENTMEESTER dier Domeingoederen voor het Rentamt Niervaart, wonende te Klundert, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris C. W. MARIS, residerende te Klundert, op het Raadhuis aldaar, in het

OPENBAAR VERKOOPEN:

Op Dingsdag den 17. December 1850, des voormiddags ten 9 ure. 120 Kavels WILGENSTOVEN met daarop staand GRIENDHOUT.

Op Woensdag den 18. December 1850, ter zelfden ure.

46 Kavels GRIENDHOUT.
23 " SCHAARHOUT van KOPWILGENBOOMEN.
21 " KOPWILGEN, gedeeltelijk met het daarop staande SCHAARHOUT.
252 Lange WILGENBOOMEN in 28 Kavels.

Op Vrijdag den 20. December 1850.

3500 Stuks drooge MUTSAARD in 13 Kavels.
12 Kavels SNOEISEL van POPULIERENBOOMEN.
9 " KOPWILGEN met daarop staand SCHAARHOUT.
269 OLMEN- en 5 ESSCHENBOOMEN in 47 Kavels.
166 KANADA-POPULIEREN in 22 Kavels.
Eene Partij AFBRAAK in 2 Kavels.

Alle verlangde inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den ondergeteekende.

KLUNDERT, den 16. November 1850.

De Rentmeester voornoemd,

F. H. H. BORRET.

* * Door den Boekhandelaar J. J. TIEBTE te Zwolle, is uitgegeven:

MITCHELLS GIDS

NAAR

CALIFORNIE.

Naar het Engelsch door

M. KEIJZER.

Prijs f 0.75.

Bovenstaande debiteert met goed succes:

W. J. VAN DER VEGTE, Allereerste leerboekje voor kinderen, ingericht volgens de leerwijze van P. J. PAISSON, 2^e druk. f 0.03.

Tweede stukje of eerste vervolg op het allereerste leerboekje voor kinderen. f 0.06.

Derde stukje voor leerlingen, welke volgens de leerwijze van P. J. PAISSON onderwezen worden. Bevattende de oefeningen overeenkomstig de zesde en zevende leestafel. f 0.08.

Vierde stukje. Bevattende de oefeningen overeenkomstig de achtste leestafel. f 0.08.

Kleine Verhalen uit den Jeugdigen leeftijd, een leerzaam prenteboekje voor gehoorzame en vlijtige kinderen, met pl. f 0.50.

Kleine Verhalen uit den Jeugdigen leeftijd, een gemakkelijk leesboekje voor de eerste afdeeling der tweede klasse, 2^e druk, schoolgebruik. f 0.10.

H. KROESE RAMAKER, Zakwoordenboekje, bevattende eene verzameling van mannelijke en vrouwelijke zelfstandige naamwoorden, en van woorden die met ee, oo of ei moeten geschreven worden, ten dienste van hen, die gaarne goed Nederduitsch wenschen te schrijven, 3^e vermeerderde druk. f 0.30.

J. JENNES, De Ziekten onzer Huisdieren welke op den mensch kunnen overgaan, als zoodanig vergelijkend beschreven door Jacob LEVIN, Med. et Chir. Doct. naar zijne, door de Medische faculteit te Berlijn, bekroonde prijsverhandeling. In het Hollandsch bewerkt door J. JENNES, Rijks-Veearts van de 1^e klasse te Zwolle.

Het stel van T. G. van der Meer, bestaande uit teekenen der Rijkse koninklijke de hoefveelheid en houding der Melk die zij zal geven, benevens den duur der melkgaving, met platen. f 0.60.

W. STARING en T. J. STIELTJES, de Overijsselsche Wapen met Kaart. f 6.00.

De Kaart apart op 4 vel groot Mediaan. 2.00.

Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden. 0.20.

Wet tot Regeling van het Kiesregt. 0.10.

— op de keuze en zamenstelling der Provinciale Staten. 0.10.

— tot vaststelling van Briefpost en tot regeling der brievenposten. f 0.10.

— wie Nederlanders zijn. 0.05.